

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 4^η Νοεμβρίου 1999, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9.30 π.μ., με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Νικόλαος Στυλιανάκης,

Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυομένου του κ. Χαριλάου Χάρακα,

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,

Μελίνα Μουζουράκη

Γραμματέας: Αικατερίνη Τριβέλη, κωλυομένης της κας Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου

Τα λοιπά τακτικά ή και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκλήθέντα, απουσίαζαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασεως ήταν η από 30.6.1999 γνωστοποιηθείσα, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, ως ίσχυε προ της τροποποίησής του με το άρ. 9 παρ. 3 ν.2742/99, συγκέντρωση επιχειρήσεων, που πραγματοποιείται με την **ίδρυση, από τις** εταιρείες α) **ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.**, β) **ΑΕΓΕΚ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ,** γ) **ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ** και δ) **ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**, της κοινής εταιρείας με την επωνυμία **ΠΕΙΡΑΙΩΣ-PROJECT DEVELOPMENT & FINANCING ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ** και το διακριτικό τίτλο **ΠΕΙΡΑΙΩΣ PRODEFIN HOLDING Α.Ε.**, καθώς και η από την τελευταία αυτή, ίδρυση ακολούθως των δύο εταιρειών με την επωνυμία **ΠΕΙΡΑΙΩΣ-REAL ESTATE DEVELOPMENT FINANCING Α.Ε.** και **ΠΕΙΡΑΙΩΣ-BUILD, OPERATE, TRANSFER INVESTMENT FINANCING Α.Ε.**

Στη συνεδρίαση παρέστησαν οι ως άνω γνωστοποιούσες τη συγκέντρωση επιχειρήσεις δια του πληρεξουσίου αυτών δικηγόρου κ. Σταύρου Λιναρδάκη.

Στην αρχή της Συνεδρίασεως, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, κα Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως και καταλήγοντας ότι, κατά την εκτίμηση της Υπηρεσίας, η κρινόμενη πράξη φέρει το χαρακτήρα σύμπραξης emπίπτουσα στο άρθρο 1 παρ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, πρότεινε α) τη χορήγηση εξαιρέσεως, σύμφωνα με την παράγρ. 3 του άρθρου 1 του ω άνω νόμου, από την απαγόρευση της παραγρ. 1 του ίδιου άρθρου, για περίοδο 15 ετών από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης και β) να υποχρεωθούν οι γνωστοποιούσες να γνωστοποιούν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού κάθε αλλαγή των υπό ίδρυση εταιρειών. Στη συνέχεια το λόγο έλαβε ο ανωτέρω πληρεξούσιος δικηγόρος, ο οποίος ανέπτυξε τις θέσεις των ενδιαφερομένων μερών, απάντησε σε ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και κλείνοντας ότι κατά την εκτίμηση των ενδιαφερομένων μερών η γνωστοποιηθείσα πράξη φέρει το χαρακτήρα συγκέντρωσης, ζήτησε από την Επιτροπή τη μη

απαγόρευσή της, ή, άλλως και επικουρικά, εάν θεωρηθεί σύμπραξη να τύχει εξαιρέσεως για περίοδο 35 ετών. Επίσης ζήτησε και την εξέταση του μάρτυρος Νικολάου Μπέη, Γενικού Διευθυντή του ομίλου της ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε., η οποία και έγινε. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία στα ενδιαφερόμενα μέρη μέχρι τις 8.11.1999 να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε Διάσκεψη την 10^η Νοεμβρίου 1999, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9.30 π.μ., στην ίδια ως άνω αίθουσα 611, κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την Εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη συζήτηση της υποθέσεως και το κοινό υπόμνημα το οποίο αυτά προσκόμισαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Οι εταιρείες 1) «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» (εφεξής ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ), 2) «ΑΕΓΕΚ – ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» με το διακριτικό τίτλο ΑΕΓΕΚ (εφεξής ΑΕΓΕΚ), 3) «ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με το διακριτικό τίτλο ΓΕΚ Α.Ε. (εφεξής ΓΕΚ) και 4) «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με το διακριτικό τίτλο ΤΕΡΝΑ Α.Ε. (εφεξής ΤΕΡΝΑ), με το από 30.6.1999 κοινό έγγραφό τους γνωστοποίησαν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, ότι συμφώνησαν να συνεργασθούν σε επιχειρηματικό σχήμα και υπό τους όρους που αναφέρονται στο από 3.6.1999 Σχέδιο Συμφωνίας τους και το από 29.6.1999 Οριστικό Συμφωνητικό και δήλωσαν ότι ζητούν στην περίπτωση που θα κριθεί ότι οι γνωστοποιηθείσες πράξεις δεν συνιστούν συγκέντρωση, κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν.703/1977, όπως ισχύει, να χορηγηθεί η από το άρθρο 1 παρ. 3 του ιδίου νόμου προβλεπόμενη εξαίρεση ή και αρνητική πιστοποίηση, κατά το άρθρο 11 αυτού.

II. Από τα στοιχεία του φακέλλου, τα όσα ο πληρεξούσιος δικηγόρος των ως άνω εταιρειών ανέπτυξε προφορικώς και εγγράφως με το υπόμνημά του και την εν γένει ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία προέκυψαν τα ακόλουθα: Με το 3.6.1999 Σχέδιο Συμφωνίας και το 29.6.1999 Οριστικό Συμφωνητικό η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και οι κατασκευαστικές εταιρείες ΑΕΓΕΚ, ΓΕΚ και ΤΕΡΝΑ συμφώνησαν να ιδρύσουν, προκειμένου να συνεργασθούν, υπό κοινό επιχειρηματικό σχήμα, έναν όμιλο εταιρειών, με τη σύσταση αρχικώς συμμετοχικής εταιρείας με την επωνυμία «ΠΕΙΡΑΙΩΣ – PROJECT DEVELOPMENT & FINANCING ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» και το διακριτικό τίτλο «ΠΕΙΡΑΙΩΣ PRODEFIN HOLDING Α.Ε.» (εφεξής PRODEFIN) και την εν συνεχεία σύσταση, από την τελευταία αυτή εταιρεία και την ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ή θυγατρική της, δύο άλλων εταιρειών, της «ΠΕΙΡΑΙΩΣ – REAL ESTATE DEVELOPMENT FINANCING Α.Ε.» (εφεξής REDFIN) και της «ΠΕΙΡΑΙΩΣ – BUILD, OPERATE, TRANSFER INVESTMENT FINANCING Α.Ε.» (εφεξής BOTIFIN), με ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό (εκ 10 δις δρχ.) κεφάλαιο κάθε μίας από αυτές, 70% της PRODEFIN και 30% της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και με διοικητικά συμβούλια 7μελή, εκ των οποίων τα 4 μέλη θα ορίζονται από την πρώτη και τα 3 από την δεύτερη. Ειδικότερα, κατά τη συμφωνία των μερών, η PRODEFIN θα έχει έδρα τον Δήμο Αθηναίων, διάρκεια 90 έτη και το αρχικό μετοχικό κεφάλαιό της θα ανέρχεται σε 20.000.000.000 δρχ. και θα καλυφθεί από τις μετόχους εταιρείες ως εξής: ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, 8.000.000.000 δρχ. με ποσοστό 40%,

ΑΕΓΕΚ 5.333.000.000 δρχ. με ποσοστό 26,665%, ΓΕΚ 5.333.000.000 δρχ. με ποσοστό 26,665% και ΤΕΡΝΑ 1.334.000.000 δρχ. με ποσοστό 6,670%. Κατά τη συμφωνία των μερών, η ως άνω εταιρεία PRODEFIN θα διοικείται από Δ.Σ. 7μελές, με εξαετή θητεία, το οποίο θα βρίσκεται σε απαρτία και θα συνεδριάζει έγκυρα όταν παρευρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό 4 μέλη και οι αποφάσεις του θα λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευομένων μελών, χωρίς να υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου σε περίπτωση ισοψηφίας. Τα μέλη του 7μελούς Δ.Σ. θα εκλέγονται μεταξύ των προσώπων που θα υποδεικνύονται από τις μετόχους, κατ' αναλογία προς τον αριθμό που διαθέτουν στις Γενικές Συνελεύσεις. Σε κάθε δε περίπτωση, τα τρία (3) τουλάχιστον μέλη του Δ.Σ. θα ορίζονται από την ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) ανά δύο (2) από κάθε συμβαλλόμενο όμιλο. Πρέπει να σημειωθεί στο σημείο αυτό, ότι στις 14.7.1999 η ΓΕΚ απέκτησε μέσω χρηματιστηρίου πακέτο κοινών ονομαστικών, με δικαίωμα ψήφου, μετοχών που αντιστοιχούν στο 51% του μ/κ της ΤΕΡΝΑ (εγκριτική απόφαση 63/Π/1999 της Ε.Α.). Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύτηκαν επίσης να προχωρήσουν σε αυξομείωση των μελών του Δ.Σ. της PRODEFIN παρά μόνο μετά από ομόφωνη απόφασή τους, όπως και ότι Πρόεδρος του Δ.Σ. αυτής θα εκλέγεται ο σύμβουλος που θα υποδεικνύεται από την ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, και η οποία (τελευταία) θα υποδεικνύει και τον Οικονομικό Διευθυντή. Στις ως άνω δύο από τις ιδρυτικές εταιρείες, ήτοι την ΑΕΓΕΚ και ΓΕΚ παρασχέθηκε το δικαίωμα, για όσο διάστημα έχουν την ιδιότητα του μετόχου και κατέχουν μετοχές που αντιστοιχούν τουλάχιστον σε ποσοστό 5% του μ/κ να διορίζουν απευθείας δύο (2) μέλη του Δ.Σ. (από ένα η κάθε μία) τρεις (3) ημέρες πριν τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης και δεν θα συμμετέχουν στην εκλογή του υπολοίπου Δ.Σ. Το πρώτο Δ.Σ. της PRODEFIN συμφωνήθηκε να αποτελείται από τους κ.κ. Μιχαήλ Σάλλα, Νικόλαο Μπέη, Ηλία Λιανό από την ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, Σπυρίδωνα Παπαγεωργίου, Ιωάννη Τριανταφύλλου από την ΑΕΓΕΚ και Νικόλαο Κάμπα και Γεώργιο Περιστέρη από τις ΓΕΚ - ΤΕΡΝΑ. Σκοπός ιδρύσεως των παραπάνω εταιρειών, σύμφωνα με τα όσα διαλαμβάνονται στο προμνημονευόμενο Σχέδιο Συμφωνίας και το Οριστικό Συμφωνητικό, είναι: **α)** της PRODEFIN η δημιουργία εταιρειών κοινού ενδιαφέροντος για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ο συντονισμός δράσης των τεχνικών εταιρειών που συμμετέχουν και η υλοποίηση επιχειρηματικών σχεδίων σε όλο το φάσμα του τομέα των κατασκευών και των μεγάλων έργων **β)** της REDFIN, η αγορά και αξιοποίηση γης, οι κατασκευές και ανακαινίσεις κτιρίων, η αγορά και πώληση ακινήτων, η αξιοποίηση ακινήτων των εταιρειών του Ομίλου Πειραιώς, η διαχείριση ακινήτων και οργανωμένων συγκροτημάτων, η συνεργασία με real estate funds κλπ. και **γ)** της BOTIFIN η αξιολόγηση μεγάλων αναπτυξιακών και επενδυτικών έργων, η επενδυτική συμμετοχή σε μεγάλα δημόσια (που προκηρύσσονται με την μέθοδο χρηματοδότησης BOT) και ιδιωτικά έργα στους τομείς των υποδομών και της ενέργειας, η οργάνωση της χρηματοδότησης τέτοιων έργων μέσω ιδίων πόρων, κοινοπρακτικών δανείων ή άλλων μορφών συγκέντρωσης κεφαλαίων (π.χ. δάνεια μειωμένης απόδοσης, συμμετοχική δανειοδότηση, διαχειριστική δανειοδότηση, σχήματα venture capital, κλπ.), η οργάνωση της ασφαλιστικής κάλυψης των έργων, του εξοπλισμού ή των κεφαλαίων και των πιστοδοτήσεων, η οικονομική διαχείριση ολοκληρωμένων έργων, κλπ. Στις παραπάνω εργασίες, συμφωνήθηκε, η εταιρεία να συνεργάζεται και υποστηρίζεται από την επενδυτική τράπεζα του ομίλου Πειραιώς, PRIME BANK. Ακόμα μεταξύ των ιδρυτικών – μητρικών εταιρειών, συμφωνήθηκαν και τα παρακάτω: **α)** η PRODEFIN θα έχει αυτόνομη λειτουργία σε όλες τις ενέργειές της, και μόνο κατ' εξαίρεση θα υποστηρίζεται

σε ειδικά θέματα από εξωτερικές συνεργασίες με τις ιδρυτικές εταιρείες ή και με τρίτες (Άρθρο 4 του Οριστικού Συμφωνητικού, **β**) Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου της θα είναι οι προτιμώμενοι προμηθευτές τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών προϊόντων και υπηρεσιών των μετόχων της (Άρθρο 5 του Οριστικού Συμφωνητικού), **γ**) οι συμβαλλόμενες τεχνικές εταιρείες θα είναι οι προτιμώμενοι προμηθευτές τεχνικών και κατασκευαστικών έργων και υπηρεσιών της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, **δ**) οι συναλλαγές των μετόχων με την PRODEFIN θα γίνονται στην βάση συναλλαγής μεταξύ τρίτων, χωρίς επαχθείς όρους για το ένα ή το άλλο μέρος που να αποκλίνουν από τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς, **ε**) όλοι οι μέτοχοι υποχρεώνονται να υποστηρίζουν την PRODEFIN στους τομείς δράσης τους, ανάλογα προς την εμπειρία, τις δυνατότητές τους και τις ανάγκες αυτής (PRODEFIN), **στ**) η PRODEFIN θα αναλαμβάνει το συντονισμό της δράσης των μετόχων τεχνικών εταιρειών στις περιπτώσεις όπου το προς ανάθεση ή εκτέλεση αυτοχρηματοδοτούμενο ή συγχρηματοδοτούμενο έργο υπερβαίνει το 50% των ιδίων κεφαλαίων της μετόχου τεχνικής εταιρείας καθώς και σε κάθε περίπτωση που η ανάδοχος εταιρεία επιθυμεί να φέρει οποιοδήποτε έργο στην PRODEFIN προς συντονισμό και συνεργασία. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η PRODEFIN θα έχει το δικαίωμα πρώτης άρνησης (προνόμιο πρώτης επιλογής) για την ανάληψη του συντονισμού της υλοποίησης του προτεινόμενου έργου ή σχεδίου. Εάν η PRODEFIN επιλέξει να μην αναλάβει το συντονισμό του έργου, τότε η ανάδοχος μέτοχος εταιρεία μπορεί να απευθύνεται στην αγορά, **ζ**) οι κύριοι μέτοχοι των εταιρειών ΑΕΓΕΚ, ΓΕΚ και ΤΕΡΝΑ ανέλαβαν την υποχρέωση να πουλήσουν μετοχές των εταιρειών της στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και στην PRODEFIN. Πλέον συγκεκριμένα, συμφωνήθηκε, η μεν ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ να αποκτήσει **1)** μετοχές της ΑΕΓΕΚ που αντιστοιχούν στο 9,39% του συνόλου των κοινών μετοχών της, **2)** μετοχές της ΓΕΚ που αντιστοιχούν στο 5,05% του μ/κ της και **3)** μετοχές της ΤΕΡΝΑ που αντιστοιχούν στο 5,04% του μ/κ της, χωρίς, κατά δήλωσή της, να προτίθεται να έχει καμία συμμετοχή στο Δ.Σ. ή στη διοίκηση των παραπάνω εταιρειών, η δε PRODEFIN να αποκτήσει το 1,94% του μ/κ της ΑΕΓΕΚ, το 1,77% του μ/κ της ΓΕΚ και το 1,12% του μ/κ της ΤΕΡΝΑ. Έτσι, μετά την ολοκλήρωση των ως άνω μετοχικών συναλλαγών και της σύστασης των θυγατρικών εταιρειών, συγκεντρωτικά η εικόνα του χαρτοφυλακίου της PRODEFIN θα έχει ως εξής: **α)** 1, 94% μετοχών (κο) της ΑΕΓΕΚ δρχ. 2.000.000.000, **β)** 1,77% μετοχών (κο) της ΓΕΚ δρχ. 2.000.000.000, **γ)** 1,12% μετοχών (κο) της ΤΕΡΝΑ δρχ. 500.000.000, **δ)** 70% μετοχών (κο) της REDFIN δρχ. 7.000.000.000, **ε)** 70% μετοχών (κο) της BOTIFIN δρχ. 7.000.000.000, σύνολο αξίας χαρτοφυλακίου 18.500.000.000 δρχ., ενώ το υπόλοιπο των 1.500.000.000 δρχ. θα διατηρηθεί ως ρευστότητα στην PRODEFIN. Τέλος, με τα Άρθρα 9, 10 παρ. 1 και 2 του Οριστικού Συμφωνητικού, ορίστηκε ότι η σύμβαση θα έχει διάρκεια 90 έτη, δεν επιτρέπεται να καταγγελθεί από οποιαδήποτε συμβαλλόμενη εταιρεία, για οποιαδήποτε λόγο, ότι θα δεσμεύει τους κληρονόμους, τους ειδικούς και καθολικούς διαδόχους των συμβαλλομένων εταιρειών, ότι η σύμβαση δεν θα τεθεί σε ισχύ αν δεν πληρωθεί μεταξύ άλλων η αίρεση της έγκρισής της από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, συγχρόνως δε συμφωνήθηκε η καταβολή ποινικής ρήτρας από το συμβαλλόμενο που υπαιτίως θα παραβιάσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις, εκ 200.000.000 δρχ. προς καθένα από τους αντισυμβαλλομένους του (Άρθρο 11 παρ. 2 του Οριστικού Συμφωνητικού).

III. Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ιδρύθηκε το έτος 1916 με σκοπό την διενέργεια τραπεζικών εργασιών. Η μετοχική της βάση παρουσιάζει μεγάλη διασπορά και αποτελείται από εκπροσώπους του επιχειρηματικού κόσμου, επενδυτές, θεσμικούς επενδυτές και ασφαλιστικούς οργανισμούς. Η δε διάρθρωση των μετόχων της έχει ως εξής: σε σύνολο 53.850 οι 52.511 είναι φυσικά πρόσωπα και οι 1339 νομικά πρόσωπα. Την τελευταία διετία η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ προχώρησε σε σημαντικές κινήσεις στρατηγικού χαρακτήρα με σκοπό το μετασχηματισμό της σε ένα μεγάλο όμιλο χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων. Με την ένταξη στον Όμιλό της, της Τράπεζας Μακεδονίας – Θράκης, της μικρής εξειδικευμένης Τράπεζας Credit Lyonnais Greece S.A. (που μετονομάστηκε σε ΠΕΙΡΑΙΩΣ PRIME BANK), την απόκτηση της Τράπεζας Χίου, καθώς επίσης την εξαγορά των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού των 6 καταστημάτων στην Ελλάδα της αλλοδαπής Τράπεζας National Westminster Bank Plc, της πλειοψηφίας των μετοχών της Marathon Bank στη Νέα Υόρκη, και τη δημιουργία εταιρείας επιχειρηματικού κεφαλαίου (venture capital) σε συνεργασία με τον Αμερικανικό Όμιλο Zilkha, η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ προΐσταται σήμερα ενός ομίλου εταιριών που καλύπτουν όλο το φάσμα εργασιών και δραστηριοτήτων του χρηματοοικονομικού τομέα στην Ελλάδα, ενώ έχει αρχίσει να επεκτείνει τις δραστηριότητές της και στο εξωτερικό. Από τις εταιρείες αυτές, που μνημονεύονται αναλυτικά στο Πίνακα 1 της εισήγησης της Γραμματείας της Επιτροπής, οι παρακάτω δραστηριοποιούνται, κατ' εκτίμηση της Επιτροπής σε αγορές σχετιζόμενες με αυτές της υπό κρίση υπόθεσης ήτοι **α)** η PRIME BANK, μετά την υπογραφή της αποκλειστικής συνεργασίας με την Bank of Tokyo - Mitsubishi για την Ελλάδα και τη Βαλκανική, θα αποτελέσει την επενδυτική τράπεζα του Ομίλου Πειραιώς και θα υποστηρίζει την εν λόγω κοινή Holding στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της, **β)** η Πειραιώς Construction A.E. που είναι εργοληπτική, τεχνική και εμπορική εταιρεία η οποία δημιουργήθηκε το έτος 1997 για την επιτάχυνση της ανάπτυξης του δικτύου καταστημάτων του Ομίλου, με κύκλο εργασιών για το έτος 1998 878.347.544 δρχ. ήτοι 2.649.632 ECU (EURO). Η εταιρεία αυτή οργανώνεται σε μία σύγχρονη και ευέλικτη κατασκευαστική εταιρεία με στόχο την ανάληψη μεγάλων ιδιωτικών και δημοσίων έργων και **γ)** η Πειραιώς FINANCE A.E., που είναι εταιρεία κυρίως παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και συμβουλών και της οποίας ο κύκλος εργασιών κατά το έτος 1998 ανήλθε σε 1.158.904.000 δρχ. Ο Όμιλος της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ διαθέτει σήμερα δίκτυο καταστημάτων άνω των 145, τα ίδια κεφάλαιά του υπερβαίνουν τα 250 δις δρχ., οι καταθέσεις τα 1,550 δις δρχ., οι χορηγήσεις 700 δις, το σύνολο ενεργητικού προσεγγίζει τα 2 τρις περίπου και το σύνολο των απασχολούμενων ατόμων ανέρχεται σε 3.200 περίπου. Ο κύκλος εργασιών της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ στην εθνική αγορά, για το έτος 1998, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4β και εξειδικεύεται για τα πιστωτικά ιδρύματα στο 4 στ παρ. 4 περ. α εδαφ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, ανήλθε σε 67.042.165.567,2 δρχ. ήτοι 202.240.030,3 ECU (EURO) και ο ενοποιημένος ανήλθε σε 129.501.165.458,8 δρχ. ήτοι σε 390.654.439 ECU (EURO). Στο εξωτερικό δεν υπάρχει σημαντική δραστηριότητα της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (πέραν της Tirana Bank, όπου τα μεγέθη της είναι μικρά και οι χρήσεις ζημιογόνες). Η δεύτερη των ιδρυτικών – μητρικών εταιριών ΑΕΓΕΚ ιδρύθηκε το έτος 1949 με έδρα το Δήμο Χολαργού και δραστηριοποιείται στον κατασκευαστικό κλάδο (ήτοι την ανάληψη και την εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων δημοσίων και ιδιωτικών). Κατέχει εργοληπτικό πτυχίο Η τάξης (το ανώτατο) και στη διάρκεια της 50χρονης συνεχούς δραστηριότητάς της εκτέλεσε πλήθος τεχνικών έργων πάσης φύσεως κυρίως μεγάλα δημόσια έργα, όλων των κατηγοριών, όπου και ειδικεύεται, ήδη δε επεκτείνει τη δραστηριότητά της και

στο χώρο των ιδιωτικών έργων και στις αγορές του εξωτερικού. Η εν λόγω εταιρεία είναι εισηγμένη στο Χ.Α.Α. από το έτος 1993, το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται σε 25 δις δρχ. περίπου και η μετοχική της σύνθεση, όπως αυτή διαμορφώθηκε πρόσφατα, παρατίθεται στο συνημμένο στην εισήγηση της Γραμματείας Πίνακα με τον αριθμό 2. Η ΑΕΓΕΚ, συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στις ειδικώς αναφερόμενες στην εισήγηση της Γραμματείας, οκτώ (8) εταιρείες, ο δε κύκλος εργασιών της στην εθνική αγορά ανήλθε κατά το έτος 1998 σε 23.437.407.589 δρχ. ήτοι 70.701.505,2 ECU (EURO), από τις οποίες 10.836.630.447 δρχ. (ποσοστό 46,24% του συνολικού κύκλου) προέρχονται από έργα που εκτέλεσε μόνη της και 12.600.777.142 δρχ. (ποσοστό 53,76%) από έργα που εκτέλεσε σε κοινοπραξίες με άλλες τεχνικές εταιρείες. Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών της, κατά το ίδιο έτος, ανήλθε σε 23.453.743.001 δρχ. ήτοι 70.750.782,8 ECU (EURO). Η τρίτη εταιρεία ΓΕΚ ιδρύθηκε το έτος 1969, έχει έδρα το Δήμο Αμαρουσίου και δραστηριοποιείται κατά κύριο λόγο στον κατασκευαστικό κλάδο (ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων και κατασκευών). Κατέχει εργοληπτικό πτυχίο Ζ' τάξης και στην αρχή της λειτουργίας της δραστηριοποιήθηκε στην κατασκευή βιομηχανικών κτιρίων, ενώ στη συνέχεια επεκτάθηκε σε κάθε είδους εγκαταστάσεις, οικοδομικά έργα και ειδικές κατασκευές (σχολεία, νοσοκομεία, γυμναστήρια, κτίρια γραφείων, τράπεζες κατοικίες, κτίρια δημόσιας διοίκησης και ειδικώς λειτουργιών). Από το έτος 1994 είναι εισηγμένη στο Χ.Α.Α. και το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται σε 5,5 δις περίπου. Η μετοχική της σύνθεση, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί πρόσφατα, παρατίθεται στον Πίνακα με αριθμό 2 της εισήγησης της Γραμματείας, όπως δε προαναφέρθηκε, στις 14.7.199, η ΓΕΚ απέκτησε το 51% του μ/κ της εταιρείας ΤΕΡΝΑ, που αποτελεί μία από τις συνιδρυτικές εταιρείες της PRODEFIN. Η τέταρτη των παραπάνω εταιρειών ΤΕΡΝΑ ιδρύθηκε το έτος 1972 με έδρα το Δήμο Αθηναίων και δραστηριοποιείται επίσης στον κατασκευαστικό κλάδο (ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών δημόσιων και ιδιωτικών έργων). Κατέχει πτυχίο Η' τάξης και αναλαμβάνει και εκτελεί κυρίως δημόσια έργα, όπως έργα οδοποιίας, υδραυλικά, γεφυροποιίας, υπόγεια, υδροηλεκτρικά και κτιριακά, είτε αυτοτελώς είτε συμμετέχοντας σε κοινοπραξίες. Από το έτος 1994 είναι εισηγμένη στο Χ.Α.Α. και το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται σε 1,9 δις δρχ. περίπου, η δε μετοχική της σύνθεση παρατίθεται επίσης στον συνημμένο Πίνακα 2 της εισήγησης της Γραμματείας. Σκοπός της πιο πάνω εξαγοράς της από την ΓΕΚ είναι η δημιουργία ενός ευέλικτου και δυναμικού ομίλου εταιρειών (με τις θυγατρικές τους) που θα καλύπτει πλήρως το σύνολο του κατασκευαστικού τομέα ήτοι α) όλο το φάσμα των δημοσίων και ιδιωτικών έργων τόσο στα κτιριακά όσο και στα έργα υποδομής, β) την παραγωγή ενέργειας, γ) την ανάπτυξη ακινήτων και δ) τη βιομηχανία μεταλλικών και ξύλινων κατασκευών. Με την εξαγορά αυτή οι εταιρείες που απαρτίζουν ήδη τον Όμιλο ΓΕΚ και στις οποίες η τελευταία συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα, ανέρχονται σε οκτώ (8) και αναφέρονται αναλυτικά στην εισήγηση της Γραμματείας. Ο κύκλος εργασιών της ΓΕΚ στην εθνική αγορά το έτος 1998 ανήλθε σε 23.458.072.000 δρχ., ήτοι 70.763.841 ECU (EURO), από τις οποίες 18.779.913.000 δρχ. (ποσοστό 80,5% του συνολικού κύκλου της) προέρχονται από έργα που εκτέλεσε αμιγώς η ίδια και 4.678.159.000 δρχ. (ποσοστό 19,95%) σε κοινοπραξίες με άλλες τεχνικές εταιρείες, ενώ ο συνολικός κύκλος εργασιών κατά το ίδιο έτος με τις θυγατρικές της ΓΕΚΑ και ΓΕΚΕ ανήλθε σε 25.592.377.000 δρχ. ήτοι 77.202.206 ECU (EURO). Εξάλλου, ο κύκλος εργασιών της ΤΕΡΝΑ στην εθνική αγορά και στο εξωτερικό το έτος 1998 ανήλθε σε 12.250.616.725 δρχ. ήτοι 36.955.326 ECU (EURO) από τις οποίες 4.461.431.534 δρχ. (ποσοστό 36,41% του συνολικού κύκλου) προέρχονται από έργα που εκτέλεσε

αυτοτελώς (1.262.428.703 δρχ. στο εξωτερικό) και 7.789.185.191 δρχ. (ποσοστό 63,59%) συμμετέχοντας σε κοινοπραξίες με άλλες τεχνικές εταιρείες. Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών της, κατά το ίδιο έτος ανήλθε σε 14.855.526.250 δρχ. ήτοι 44.813.321 ECU (EURO).

IV. Η σχετική αγορά προϊόντων γενικώς, περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους, και της σκοπούμενης δράσης τους. Στην υπό κρίση υπόθεση, η PRODEFIN, σύμφωνα με τον προαναφερόμενο σκοπό της ίδρυσής της θα έχει ουσιαστικά 4 αρμοδιότητες ήτοι: **α)** την ανάπτυξη δραστηριότητας σε δύο τομείς του κατασκευαστικού έργου που είναι: **1)** Αξιολόγηση – Επίβλεψη κατασκευής – Χρηματοδότησης - Εκμετάλλευσης πάσης φύσεως ιδιωτικών κατασκευών, ήτοι real estate development, land development, εμπορικά, βιομηχανικά, τουριστικά κτίρια, ανακαινίσεις κτιρίων, ανάπτυξη οικισμών, αξιολόγηση έργων για τρίτους, διαχείριση περιουσιακών στοιχείων τρίτων (ακίνητα της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, θυγατρικών κλπ.) και λοιπές ιδιωτικές κατασκευές, **2)** Αξιολόγηση - Επίβλεψη κατασκευής – Χρηματοδότησης – Εκμετάλλευσης δημοσίων έργων που προκηρύσσονται με την μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης ή συγχρηματοδότησης και μόνον (BOT), **β)** τη μελέτη και αξιολόγηση της σκοπιμότητας και της αποδοτικότητας των προτεινόμενων ιδιωτικών ή δημοσίων με τη μέθοδο BOT έργων, **γ)** την παρακολούθηση της ανάπτυξης (κατασκευής) των έργων από πλευράς χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης, ποιότητας κατασκευής, κόστους κατασκευής, προδιαγραφών (τεχνικών χαρακτηριστικών κατασκευής) με εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό καθώς επίσης μετά την υλοποίηση των τεχνικών κατασκευών, θα έχει την παρακολούθηση της εκμετάλλευσης των κατασκευασθέντων έργων, **δ)** την αναζήτηση κεφαλαίων για την υλοποίηση των έργων. Η άντληση των απαιτούμενων κεφαλαίων θα γίνεται είτε από ίδια κεφάλαια (υφιστάμενα ή από αυξήσεις μ/κ), είτε από δανεισμό από Τράπεζες του Ομίλου Πειραιώς, είτε από τρίτους κλπ. Η τελευταία αυτή αρμοδιότητα αποτελεί και τη βασική λειτουργία της εν λόγω επιχείρησης, η οποία ως εταιρεία άντλησης κεφαλαίων (δανειακών και άλλων) θεωρείται κυρίως ως εταιρεία δραστηριοποιούμενη στο χρηματοοικονομικό τομέα. Η PRODEFIN βασικά θα καλύπτει έργα των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών (μητρικών – κατασκευαστικών), παρέχοντας όλο το φάσμα των προπεριγραφισμών δραστηριοτήτων. Το τελευταίο τούτο συνάγεται ιδίως, από το μεταξύ των συμβαλλομένων εταιρειών συνομολογηθέν ότι « *θεωρούν ως ελάχιστο πιθανό να προκύψει ενδεχόμενο ανάληψης των εργασιών αυτών για τρίτους*». Η PRODEFIN, όπως προεκτέθηκε, θα αποκτήσει κατά τη συμφωνία των ιδρυτικών – μητρικών εταιρειών, δύο θυγατρικές εταιρείες, την REDFIN, που θα εξειδικεύεται στον τομέα Ανάπτυξης Ιδιωτικών Ακινήτων και την BOTIFIN, που θα είναι εταιρεία Συμμετοχής σε Αυτοχρηματοδοτούμενα και Συγχρηματοδοτούμενα Έργα. Το δε οριστικό οργανωτικό σχήμα τελεί υπό την έγκριση του Δ.Σ. της PRODEFIN, όταν αυτή συσταθεί και λειτουργήσει. Σε γενικές ως άνω γραμμές, όπως έχει συμφωνηθεί, και στις δύο θυγατρικές εταιρείες θα λειτουργεί από μία Επιτροπή Έργων που θα συντάσσει εισηγήσεις για προτεινόμενα έργα που θα φέρονται για έγκριση στα Δ.Σ. των θυγατρικών, τα οποία θα έχουν αποφασιστική αρμοδιότητα, για την ανάληψή τους. Θα έχει, όμως, επίσης δική της επιτροπή, την Εκτελεστική Επιτροπή, και η PRODEFIN, η οποία θα παραλαμβάνει τα εγκριθέντα projects και θα συντονίζει την υλοποίησή τους (από πλευράς άντλησης πόρων, παρακολούθησης κατασκευής, εκμετάλλευσης κλπ.). Έτσι, εκτιμάται ότι η επιτροπή αυτή θα λειτουργεί ως όργανο εποπτείας και ελέγχου διαχείρισης των προς υλοποίηση – εκμετάλλευση έργων. Θα έχει επιπλέον γνωμοδοτική

αρμοδιότητα για projects υψηλού προϋπολογισμού, ενώ εκτιμάται ότι για έργα όπου ο προϋπολογισμός τους θα υπερβαίνει ένα προκαθορισμένο όριο (π.χ. άνω των 50% των ιδίων κεφαλαίων μιας εκάστης των θυγατρικών) η εισήγηση θα τελεί υπό την έγκριση του Δ.Σ. της PRODEFIN. Από το όλο δε αυτό κοινό επιχειρηματικό σχήμα, διαφαίνεται η σύνδεση του Ομίλου της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ με τις τεχνικές εταιρείες (μέσω της PRODEFIN) σε θέματα προώθησης και ανάπτυξης εργασιών, εξεύρεσης και άντλησης πόρων και ελέγχου λειτουργίας των προς εκμετάλλευση έργων αφού κατά τη δήλωση των μερών: **α)** οι φορείς που θα προτείνουν έργα, δύνανται να είναι οι τεχνικές εταιρείες – συνεργάτες, η τράπεζα ή οι μέτοχοι της ή στελέχη της, ιδιώτες, άλλη τεχνική εταιρεία, ή οποιοσδήποτε τρίτος, **β)** η υλοποίηση των πάσης φύσεως ιδιωτικών ακινήτων (από πλευράς κατασκευής) είναι δυνατόν να γίνεται είτε αποκλειστικά από μία εκ των συνεργατών – τεχνικών εταιρειών που πρότεινε το συγκεκριμένο έργο, είτε με συνδρομή (σε κοινοπραξία) με τους άλλους δύο εταίρους είτε με οποιαδήποτε άλλη κατασκευαστική εταιρεία (εφόσον κρίνεται σκόπιμο από την συνεργάτιδα τεχνική εταιρεία που πρότεινε το έργο), η υλοποίηση δε έργων με τη μέθοδο BOT θα γίνεται είτε με κοινοπραξία των εταιρειών που πρότειναν το συγκεκριμένο έργο μεταξύ τους ή και με άλλες αξιόπιστες κατασκευαστικές εταιρείες και **γ)** η παρακολούθηση της κατασκευής θα γίνεται από στελέχη των θυγατρικών.

V. Η κατασκευαστική δραστηριότητα της χώρας μας, όπως έχει αποφανθεί και η Επιτροπή με προηγούμενες αποφάσεις της (13/Π/1998 και 63/Π/1999), διακρίνεται σε δύο επί μέρους κατηγορίες έργων, οι οποίες αποτελούν διακριτές μεταξύ τους σχετικές αγορές ήτοι: **α)** της κατασκευής *Δημοσίων Έργων* και **β)** της κατασκευής *Ιδιωτικών Έργων*. Η πρώτη περιλαμβάνει τα έργα, όπου αναθέτουσα αρχή είναι το Δημόσιο, Δήμοι, Οργανισμοί κλπ., και των οποίων έργων η ανάθεση, επίβλεψη, κατασκευή και συντήρηση διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί δημοσίων έργων. Εκτός των ελληνικών εταιρειών, την κατασκευή δημοσίων έργων επιτρέπεται να αναλαμβάνουν και εργοληπτικές επιχειρήσεις των κρατών μελών της Ε.Ε. και σε ορισμένες περιπτώσεις και εκτός αυτής. Στις περισσότερες δε νομοθεσίες των κρατών μελών δεν υφίσταται διαχωρισμός των εργοληπτικών επιχειρήσεων σε τάξεις όπως στην χώρα μας, με αποτέλεσμα αλλοδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις, εφόσον είναι εγγεγραμμένες στα επαγγελματικά μητρώα της χώρας τους και συγκεντρώνουν τις ίδιες ουσιαστικές και τυπικές προϋποθέσεις υπό τις οποίες γίνονται δεκτές στους διαγωνισμούς αυτούς ελληνικές εταιρείες, να μπορούν να λάβουν μέρος στις δημοπρασίες δημοσίων έργων αδιακρίτως τάξεως και προϋπολογισμού έργων, αρκεί να μην ξεπερνούν το μέγεθος εκείνων που έχουν κατασκευάσει στο κράτος τους ή σε τρίτα κράτη της Κοινότητας. Η δε δεύτερη, περιλαμβάνει έργα, η κατασκευή των οποίων ανατίθεται από ιδιώτες, εταιρείες κλπ. και διενεργείται σύμφωνα με τις προβλέψεις των συγκεκριμένων συμφωνιών μεταξύ των μερών και των κανόνων της τεχνικής. Στην προκειμένη περίπτωση, η PRODEFIN, μέσω των δύο ως άνω θυγατρικών της εταιρειών, προτίθεται να αναπτύξει τη δραστηριότητά της αποκλειστικά σε δύο συγκεκριμένους τομείς του κατασκευαστικού αντικειμένου ήτοι: **α) στο τομέα Ανάπτυξης και Αξιοποίησης Ακινήτων (real estate development) και β) στο τομέα Αυτοχρηματοδοτούμενων και Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων (Build Own and Transfer).** Ο τομέας ανάπτυξης και αξιοποίησης ακινήτων στη χώρα μας αποτελεί μια αναδυόμενη αγορά, όπου ιδιώτες αλλά και

το Δημόσιο ξεκινούν την προσπάθεια αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας τους. Στον ιδιωτικό τομέα οι κινήσεις έχουν ξεκινήσει πρωτίστως από τις κατασκευαστικές εταιρείες (real estate developers) που έχουν αποκτήσει σημαντική ακίνητη περιουσία και διαβλέπουν ότι το μέλλον δεν είναι η κατασκευή αλλά η εκμετάλλευση ενός ακινήτου που μπορεί να φέρει μεγάλες υπεραξίες. Οι προοπτικές που παρουσιάζει ο χώρος αυτός είναι μεγάλες. Οι μεγάλες κατασκευαστικές εταιρείες θα βρεθούν στο μέλλον σύμμαχοι ή αντίπαλοι με τις μεγάλες εμπορικές τράπεζες οι οποίες ήδη προχωρούν στην ίδρυση θυγατρικών εταιρειών με αποκλειστικό αντικείμενο την αξιοποίηση ακινήτων (η Alpha Τράπεζα Πίστωσης ήδη δραστηριοποιείται με την θυγατρική της Alpha Αστικά Ακίνητα, η Εθνική Τράπεζα προτίθεται να δραστηριοποιηθεί μέσω της θυγατρικής της Γενικών Αποθηκών κλπ.). Το τυπικό σχήμα διεκδίκησης των συγκεκριμένων έργων ανάπτυξης και αξιοποίησης ακινήτων, περιλαμβάνει, εκτός από τις κατασκευαστικές εταιρείες, χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και εξειδικευμένους διεθνείς ομίλους, γιατί με τον τρόπο αυτό μπορούν να καλυφθούν πολλοί τομείς και κυρίως τομείς όπου είναι δύσκολη η ανάληψη των επενδυτικών κινδύνων λόγω κόστους σε χρόνο αλλά και χρήμα. Ο έτερος τομέας των αυτοχρηματοδοτούμενων και συγχρηματοδοτούμενων δημόσιων έργων περιλαμβάνει τα δημόσια εκείνα έργα που η εκτέλεσή τους ανατίθεται με Σύμβαση Παραχώρησης (Π.Δ. 23/5.2.93) και στα οποία το σύνολο ή μέρος της αποζημίωσης του αναδόχου για την εκτέλεση του έργου συνίσταται στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου από αυτήν, είτε στο δικαίωμα αυτό σε συνδυασμό με καταβολή αμοιβής. Η Ελλάδα παρουσιάζει σημαντικές ανάγκες σε έργα υποδομής που θα βελτιώσουν την ποιότητα και ποσότητα των παρεχομένων υπηρεσιών. Αυτή η προσπάθεια της χώρας μας, για ανάπτυξη και βελτίωση των έργων υποδομής της, χρηματοδοτείται συνεχώς, εκτός από τα κονδύλια του εθνικού προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και από την Ε.Ε., προκειμένου η χώρα μας να επιταχύνει τους ρυθμούς σύγκλισής της με την υπόλοιπη Ευρώπη. Τα τελευταία χρόνια η δημοπράτηση των πολύ μεγάλων έργων υποδομής γίνεται με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης και συγχρηματοδότησης, πρακτική (πολύ διαδεδομένη διεθνώς) που απαιτεί τεχνικές εταιρείες με μεγάλο μέγεθος, στενές σχέσεις με το τραπεζικό σύστημα αλλά και σημαντικό χρηματοοικονομικό υπόβαθρο. Η ελληνική αλλά και η κοινοτική νομοθεσία επιβάλλουν την δημοπράτηση αυτής της μορφής έργων με διεθνή διαγωνισμό, με αποτέλεσμα μεγάλοι αλλοδαποί κατασκευαστικοί όμιλοι να έχουν την δυνατότητα (και ήδη συμμετέχουν) στην κατασκευή τους. Η PRODEFIN, κατά δήλωση των μερών, προτίθεται να ασχοληθεί μέσω των δύο θυγατρικών της εταιρειών (REDFIN και BOTIFIN) και με τους δύο προαναφερόμενους τομείς, είτε με τη μορφή συμμετοχής σε κοινοπραξία με τις κατασκευαστικές εταιρείες που θα αναλάβουν την εκτέλεση κάποιου έργου είτε με την μορφή του χρηματοοικονομικού οίκου που θα υποστηρίξει χρηματοοικονομικά τις κατασκευαστικές εταιρείες που θα αναλάβουν την εκτέλεση του έργου. Από όσα προεκτέθηκαν προκύπτει ότι οι σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, στις οποίες προτίθεται να δραστηριοποιηθεί η PRODEFIN μέσω της REDFIN και της BOTIFIN είναι συνοπτικά α) η ανάπτυξη και αξιοποίηση ιδιωτικών ακινήτων, β) η συμμετοχή στα δημόσια έργα που προκηρύσσονται με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης και συγχρηματοδότησης και γ) η εξεύρεση και άντληση κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση των έργων που περιλαμβάνονται στις παραπάνω δύο αγορές καθώς επίσης και η αξιολόγηση των προτεινόμενων έργων, η εποπτεία και ο έλεγχος διαχείρισης κατά την υλοποίηση τους – κατασκευή και τέλος της εκμετάλλευσής τους. Οι δε επηρεαζόμενες (γειτονικές) από αυτές αγορές είναι: 1) η ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών, ιδιωτικών και δημοσίων έργων, όπου

δραστηριοποιούνται άμεσα οι ιδρυτικές – μητρικές ΑΕΓΕΚ, ΓΕΚ - ΤΕΡΝΑ, οι οποίες, όπως συμφωνήθηκε, θα είναι οι προτιμώμενοι προμηθευτές τεχνικών και κατασκευαστικών έργων και υπηρεσιών, και έμμεσα η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, μέσω της θυγατρικής της, Πειραιώς Construction Α.Ε. που μέχρι σήμερα αναλαμβάνει αποκλειστικά την κατασκευή έργων του Ομίλου Πειραιώς και 2) οι τραπεζικές, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και προϊόντα που σχετίζονται με την ανάπτυξη της δραστηριότητας της κοινής θυγατρικής συμμετοχικής εταιρείας (οργάνωση της χρηματοδότησης τεχνικών έργων), όπου προτιμώμενος προμηθευτής θα είναι η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και άλλες εταιρείες του Ομίλου της, ιδίως η θυγατρική της Πειραιώς Prime Bank, η οποία αποτελεί την επενδυτική τράπεζα του Ομίλου και παρέχει εξειδικευμένες χρηματοδοτήσεις, οργάνωση κοινοπρακτικών δανείων κλπ.

VI. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα προϊόντα τους ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως σχετική, κατά την ως άνω έννοια, αγορά θεωρείται αυτή του συνόλου της Ελληνικής Επικράτειας.

VII. Σύμφωνα με τα στοιχεία που συνέλεξε η Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού και τα οποία αναφέρονται στην από 3.11.1999 εισήγησή της προς την Επιτροπή, στις παραπάνω σχετικές αγορές, δραστηριοποιείται ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων που έχουν ως αντικείμενο μία ή περισσότερες από τις προαναφερόμενες δραστηριότητες, π.χ. οι τράπεζες του εσωτερικού και εξωτερικού, διάφοροι χρηματοοικονομικοί οίκοι, που μπορούν να δανείζουν τα απαιτούμενα κεφάλαια στις κατασκευαστικές για την υλοποίηση των έργων και να παρέχουν διάφορες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και συμβουλές, αλλά και δύνανται επίσης να δραστηριοποιηθούν σε κάποιες από τις επιμέρους κατηγορίες της αγοράς αξιοποίησης ακινήτων, διάφορα μελετητικά γραφεία που λειτουργούν ως θυγατρικές εταιρείες μεγάλων ομίλων εξωτερικού τα οποία είτε αυτόνομα είτε σε συνεργασία με ελληνικά μελετητικά γραφεία παρέχουν όλο το φάσμα των υπηρεσιών project management καθώς επίσης και μερικές από τις κατασκευαστικές που έχουν επεκταθεί πέρα από την κατασκευή έργων, στον τομέα του τεχνικού συμβούλου σε θέματα διαχείρισης έργων και στην αγορά αξιοποίησης ακινήτων. Ο τομέας πάντως των κατασκευών και της χρηματοδότησης των αυτοχρηματοδοτούμενων έργων από πλευράς μεγέθους, ήτοι κύκλου εργασιών, είναι τεράστιος και σε αυτόν δραστηριοποιούνται πολλές και μεγάλες επιχειρήσεις. Οι συμβαλλόμενες επιχειρήσεις, από κοινού θεωρούμενες, κατά τη δική τους εκτίμηση, δεν θα έχουν ούτε το 0,5% της αγοράς. Βασικό δε γνώρισμα της αγοράς των κατασκευών στη χώρα μας, όπου δρουν οι ιδρυτικές ΑΕΓΕΚ, ΓΕΚ και ΤΕΡΝΑ είναι ο μεγάλος αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτήν και ο έντονος μεταξύ τους ανταγωνισμός. Στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.Ε.Π.) είναι εγγεγραμμένες σήμερα 455 επιχειρήσεις, νομικής μορφής Α.Ε. και Ε.Π.Ε., από τις οποίες 40 είναι Η΄ τάξης, 118 Ζ΄ τάξης, 89 ΣΤ΄ τάξης και 208 Ε΄ τάξης, καθώς και 10.000 περίπου προσωπικές επιχειρήσεις, ενώ δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τον αριθμό των επιχειρήσεων, που ασχολούνται αποκλειστικά με την ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα. Από τα πτυχία, που κατά τα ως άνω κατέχουν οι ιδρυτικές – μητρικές εταιρείες συνάγεται ότι, πρόκειται για μεγάλες εταιρείες του κλάδου, οι οποίες μπορούν να αναλάβουν σχετικά, υψηλού προϋπολογισμού έργα. Το συνολικό μέγεθος της αγοράς είναι αδύνατον να προσδιορισθεί με ακρίβεια, λόγω της ιδιομορφίας του. Έτσι, με βάση το συνολικό

κύκλο εργασιών (σε δημόσια και ιδιωτικά έργα) των 250 μεγαλύτερων εταιρειών του κλάδου, ο οποίος ανήλθε σε 673.124 εκ. δρχ. το 1997 (δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το έτος 1998), η ΑΕΓΕΚ βρίσκεται στη 2η θέση και λαμβάνει μερίδιο 3,41%, η ΓΕΚ βρίσκεται στην 5η θέση και λαμβάνει μερίδιο 2,32%, η ΤΕΡΝΑ βρίσκεται στην 20η θέση και λαμβάνει μερίδιο 1,33%, ενώ οι θυγατρικές τους, ΕΚΤΕΡ Α.Ε. και ΕΤΚΑ Α.Ε., βρίσκονται στην 48η θέση και 68η θέση και λαμβάνουν μερίδιο 0,51% και 0,33% αντίστοιχα. Με βάση τον συνημμένο στην εισήγηση Πίνακα με αριθμό 4, των εταιρειών που κατείχαν πτυχίο Η' τάξης, κατά τα έτη 1995 –1998, οι εταιρείες ΑΕΓΕΚ, ΤΕΡΝΑ και ΕΚΤΕΡ κατείχαν το 1998 από κοινού μερίδιο αγοράς ανερχόμενο σε ποσοστό 9,96%. Στη χώρα μας, πρέπει να σημειωθεί ότι δραστηριοποιούνται αρκετές πολυεθνικές κατασκευαστικές εταιρείες (HOCHTIEF, GROUPE GTM, HYUNDAI ENGINEERING, κλπ.) που συμμετέχουν σε ορισμένα από τα εκτελούμενα μεγάλα έργα. Η παρουσία των οποίων οξύνει περισσότερο τον ανταγωνισμό στο κατακερματισμένο ελληνικό κατασκευαστικό δυναμικό. Στον χρηματοπιστωτικό τομέα, στην Ελλάδα, δραστηριοποιούνται συνολικά 44 Εμπορικές Τράπεζες (τα μερίδια των 5 μεγάλων Τραπεζών στην αγορά, όπως και αυτό του Ομίλου Πειραιώς, παραθέτονται στον συνημμένο Πίνακα 3 της εισήγησης), 22 ημεδαπές και 22 αλλοδαπές (που ανήκουν σε μεγάλα διεθνή πιστωτικά ιδρύματα) καθώς και 2 ειδικοί πιστωτικοί οργανισμοί (Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο και Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων) ενώ λειτουργούν και επτά (7) συνεταιριστικές τράπεζες.

VIII. Με βάση τα όσα προεκτέθηκαν, η Επιτροπή κρίνει ότι, η κατά τους όρους του άνω Σχεδίου Συμφωνίας και του Οριστικού Συμφωνητικού σύσταση, από τις ιδρυτικές – μητρικές παραπάνω εταιρείες, της PRODEFIN, δεν συνιστά συγκέντρωση επιχειρήσεων, κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 703/77, όπως ισχύει, και τούτο προεχόντως διότι ο τομέας που, κατά τα συμφωνηθέντα, πρόκειται να δραστηριοποιηθεί η PRODEFIN και ο οποίος λεπτομερώς και επαρκώς προσδιορίζεται και οριοθετείται ανωτέρω (βλ. παρ. II & IV) δεν συμπίπτει, ούτε ταυτίζεται σε γενικές γραμμές, με εκείνον που δραστηριοποιούνται κυρίως οι ιδρυτικές μητρικές εταιρείες, δηλαδή στο τομέα της κατασκευής ιδιωτικών και δημοσίων έργων. Ωστόσο, όμως, η Επιτροπή εκτιμά ότι, το άξιο προσοχής από πλευράς σύλληψης και επινόησης, επιχειρηματικό σύνθετο σχήμα, το οποίο θα προκύψει, μετά και την, κατά τους όρους των άνω συμφωνιών, σύσταση της PRODEFIN και των άλλων δύο θυγατρικών αυτής εταιρειών REDFIN και BOTIFIN, συνιστά αναμφισβότως σύμπραξη επιχειρήσεων, κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 του προμνημονευόμενου νόμου. Τούτο δε, διότι οι προμνημονευόμενες επιχειρήσεις που εμπλέκονται ή συμμετέχουν στον εν λόγω επιχειρηματικό σχηματισμό, όταν δραστηριοποιηθούν στο σύνολό τους, θα έχουν τη δυνατότητα παρεμπόδισης ή και περιορισμού του ανταγωνισμού, ιδίως στις σχετικές ως άνω αγορές της κατασκευής ιδιωτικών και δημοσίων έργων, λόγω της οργάνωσής τους, της υποδομής, του μεριδίου των μητρικών εταιρειών στις παραπάνω αγορές, των πιο πάνω όρων συνεργασίας και λειτουργίας (μητρικών – PRODEFIN – REDFIN – BOTIFIN) τους, καθώς και της ευχέρειας αυτών να προσφεύγουν, στη συμμετέχουσα στο σχηματισμό ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (που διατηρεί το δικαίωμα πρώτης επιλογής), για τη χρηματοδότησή τους.

ΙΧ. Κατά το άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 703/77, όπως ισχύει « συμφωνίες, αποφάσεις και περιπτώσεις εναρμονισμένης πρακτικής ή κατηγορίες αυτών που εμπίπτουν στη παρ. 1 του παρόντος άρθρου, μπορούν να κριθούν, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ολικά ή μερικά ισχυρές, εφόσον πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις : α) συμβάλλουν με εύλογη συμμετοχή των καταναλωτών στην ωφέλεια που προκύπτει, στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στη προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, β) δεν επιβάλλουν στις οικείες επιχειρήσεις περιορισμούς πέρα από τους απολύτως αναγκαίους για την πραγματοποίηση των ανωτέρω σκοπών, γ) δεν παρέχουν στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα της οικείας αγοράς». Στην προκείμενη περίπτωση, ο υπό ίδρυση κοινός όμιλος εταιρειών, θα συμβάλλει, όπως εκτιμά η Επιτροπή, με βάση τα όσα προεκτέθηκαν, στην προώθηση της τεχνικής προόδου, καθόσον τα προς ανάληψη κατασκευαστικά έργα, λόγω μεγέθους τους, δεν μπορούν να αναληφθούν από μόνες στις συμπράττουσες κατασκευαστικές εταιρείες, αλλά τούτο είναι δυνατόν να επιτευχθεί ευχερέστερα και με τη συνεργασία άλλων κατασκευαστικών εταιρειών, κατά περίπτωση, με την υποστήριξη κάποιου χρηματοπιστωτικού φορέα. Έτσι δε επιτυγχάνεται το απαιτούμενο, για τα μεγάλα έργα, ιδίως δημόσια, κρίσιμο δια της συνεργίας μέγεθος, ώστε με ισχυρές οικονομικές δυνάμεις και την αναγκαία τεχνογνωσία, να μπορούν, επ' ωφέλεια και των καταναλωτών, να υποβάλλουν πληρέστερες και τεχνικά άριτες προσφορές και να αναλαμβάνουν και εκτελούν έργα, με όλους τους όρους ασφάλειας και τους κανόνες της σύγχρονης τεχνικής. Ακόμα από τους όρους των ανωτέρω, μεταξύ των ιδρυτικών μητρικών εταιρειών συμφωνιών, δεν συνάγεται ότι επιβάλλεται στις συμπράττουσες επιχειρήσεις οποιοσδήποτε περιορισμός, πέρα από τους απολύτως αναγκαίους, για την πραγματοποίηση των σκοπών που επιδιώκονται με το ως άνω περιεχόμενο αυτών (συμφωνιών). Περαιτέρω, η Επιτροπή εκτιμά ότι, ο υπό ίδρυση κοινός όμιλος εταιρειών και γενικά το παραπάνω επιχειρηματικό σχήμα, μετά την ολοκλήρωσή του, δεν παρέχει στις συμμετέχουσες εταιρείες αλλά και στο ίδιο ξεχωριστά, τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα της αγοράς, λόγω κυρίως της προαναφερόμενης διάρθρωσης του κατασκευαστικού κλάδου, του τεράστιου μεγέθους του από πλευράς κύκλου εργασιών και των ζητημάτων που ανακύπτουν στη χρηματοδότηση έργων στους τομείς κατασκευαστικού αντικειμένου. Πρέπει να σημειωθεί ότι, ο ανταγωνισμός στον κατασκευαστικό τομέα, με τη δραστηριοποίηση στον χώρο αυτό, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, μεγάλων αλλοδαπών πολυεθνικών κατασκευαστικών εταιρειών, οξύνεται περισσότερο τελευταίως, γεγονός που καταδεικνύει την αναγκαιότητα ύπαρξης, ισχυρών επιχειρήσεων και μεταξύ του ελληνικού κατασκευαστικού δυναμικού, για την επιτυχή αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού, με ίσους όρους ανταγωνιστικότητας στο εσωτερικό αλλά και στις διεθνείς αγορές.

ΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Αποφαίνεται ότι η γνωστοποιηθείσα σύσταση, από τις εταιρείες «**ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.**», «**ΑΕΓΕΚ – ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**», «**ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**», και «**ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**» δυνάμει του από

3.6.1999 Σχεδίου Συμφωνίας και του από 29.6 1999 Οριστικού μεταξύ τους Συμφωνητικού, της εταιρείας με την επωνυμία «**ΠΕΙΡΑΙΩΣ – PROJECT DEVELOPMENT & FINANCING ANΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ**» και το διακριτικό τίτλο «**ΠΕΙΡΑΙΩΣ PRODEFIN HOLDING A.E.**», καθώς και η από την τελευταία αυτή, ίδρυση ακολούθως των εταιρειών με την επωνυμία: 1) «**ΠΕΙΡΑΙΩΣ – REAL ESTATE DEVELOPMENT FINANCING A.E.**» και 2) «**ΠΕΙΡΑΙΩΣ – BUILD, OPERATE, TRANSFER INVESTMENT FINANCING A.E.**», φέρει το χαρακτήρα σύμπραξης, κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, και όχι αυτόν της συγκέντρωσης κατά το άρθρο 4 του ίδιου νόμου.

2. Χορηγεί στη γνωστοποιηθείσα σύσταση των ανωτέρω επιχειρήσεων, εξαίρεση κατά το άρθρο 1 παρ. 3 του προμνημονευόμενου νόμου, ισχύουσα, από τη δημοσίευση της παρούσας και επί μία τριαντακονταπενταετία (35 έτη), υπό τον πρόσθετο όρο να γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή, κάθε μελλοντική συμφωνία, που θα τροποποιεί ή συμπληρώνει τις μνημονευόμενες στο σκεπτικό συμφωνίες.

Η απόφαση εκδόθηκε την 23 Νοεμβρίου 1999

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ο Συντάξας την Απόφαση

Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Στυλιανάκης

Σταύρος Αργυρόπουλος

Η Γραμματέας

Αικατερίνη Τριβέλη